

Dolihoidnost Balkanskega polotočka so poremetili prišleci bronaste dobe iz Male Azije, ki so imeli glavo kratkega sklopa.

V. Lebzelter trdi, da so bili stari Iliri dolihokefalni in da zaradi tega ne morejo biti Srbi njihovi potomci, ker so kratkoglavci. To ne stoji. Stari Ilirci iz halstatske dobe so bili zares večinoma dolihokefalni, ali bil je pri njih zastopan znaten procent mezokefalije in brahikefalije. Ta brahikefalija se je pa za časa La Tène dobe pomnožila in je pred prihodom Slovencev na Balkanski polotok prevladala dolgoglavce. To pa se je zgodilo verjetno po notranjih fizioloških procesih embriološke prirode. Brahikefalija se je pokazala kot zmagovita v notranji borbi za obliko lobanje. Ker je absolutno utrjeno, da so bili Slovenci pri svojem prihodu v Ilirik visoki, plavi in dolgoglavci, to so Jugoslovenci dobili svojo sedanjo temno kompleksijo in kratko oblikovano lobanjo najverjetneje od poromanjenih in neporomanjenih Ilirov, dočim so pridržali svojo visoko staturu.

N. Županić.

et cheveux vraisemblablement noirs et frisés. D'après les crânes étudiés, la population de Ljubljana et de Vučedol n'appartenait pas complètement au type néolithique extrêmement dolichocéphale des régions de l'Europe centrale et occidentale; on peut la considérer comme le produit du mélange des Hamites avec les brachycephales asiatiques aux temps énéolithiques et du bronze. Ainsi s'expliquerait la concordance entre l'art ornemental de l'Asie Mineure et celui de Ljubljana et de la Syrie, concordance relevée par différents archéologues, et encore plus frappante entre l'art de Butmir et l'art hellénique primitif. Il est tout de même curieux de constater qu'aucun des treize crânes d'Illyrie n'est brachycephale absolu; or, comme nous l'avons déjà dit, l'Illyrie est aujourd'hui un des centres de la brachycéphalie en Europe. Les brachycephales devaient vivre sur les hauteurs et les plateaux avec leurs troupeaux; ils descendirent à peu dans les plaines et se mêlèrent aux dolichocéphales bruns qui peuplaient les rives des fleuves et cultivaient leurs champs.* — N. Županić, Etnogeneza Jugoslovenâ. („Rad“ Jugosl. Akad. 222, str. 149). Zagreb 1920.

Trabalhos da Sociedade Portuguesa de Antropologia e Etnologia. Vol. III. III. — Fasc. IV. Porto. 1928.

Vestnik Portugalskega društva za antropologijo in etnologijo, kojega se dež je v Portu (Rua de Santa Catarina, 261—1°), prinaša v svojem zadnjem zvezku med drugimi sledeče razprave:

P. Bosch Gimpera: O neolítico na Europa Ocidental e o problema da sua cronologia. Pisatelj skuša na podlagi do sedaj odkritega materiala kronološko fiksirati prazgodovinske dobe na ozemlju zapadne Evrope.

J. A. Pires de la Lima: Uma visita a o Monte de S. Miguel o Anjo. Gora sv. Mihaela leži 18 km od Guimarães v pokrajini, ki je bogata arheoloških najdb iz rimske dobe in iz keltiberske dobe, ki je bila neposredno pred njo.

Znani arheolog A. A. Mendes Corrêa, profesor na znanstveni fakulteti in direktor Antropološkega inštituta na univerzi v Portu, skuša v razpravi Sur une inscription proto-ibérique d'Alvão de terminirati napise, ki jih je našel P. José Brenha pred 34 leti v važnih dolmenskih skupinah pogorja Alvão, v bližini kraja Vila Pouca d'Aguiar (TrazosMontes). Na nekaterih kamnih so napisi in zoomorfske ter heliomorfske oblike. Ricardo Severo je tedaj postavil hipotezo, da so to neolitski predmeti in da obstoj abecednih znakov na njih potrjuje mnenje, ki ga je izrazil I. 1891. Estácio da Veiga v prilog neolitske starosti abecede in njenega zapadnega izvora. Vendar so prehistoriki skoraj splošno dvomili o avtentičnosti teh predmetov in ti so zapadli pozabljenosti, dokler jih ni borba za Glozel napravila zelo aktualne.

Pisatelj je mnenja, da so ti predmeti avtentični, in sicer poznejši kakor

iz megalitske dobe, morda iz prehoda iz prvega v drugo železno dobo, to se pravi proti l. 500. pred Kr. Po njegovem mnenju je pisava protoiberska, kar bi stavljal te predmete pred iberske napise iz južne Portugalske in Španske, ki se jih po navadi stavlja v poznejše dobe in ki so se nadaljevali še za časa rimske dobe. Kljub temu, da se Alvaro razlikuje v detajlih od Glozela, smatra, da je izboren argument za avtentičnost slednjega.

Isti znanstvenik je napisal tudi daljši članek o glazelskem vprašanju, ki je zbudilo tako strastne boje v znanstvenih krogih.

V knjižnem pregledu bo nas Slovence predvsem zanimalo poročilo, ki ga je napisal Humberto Pinto Lima o knjigi »Origin of australian beliefs« (Vienna, 1922) od Lamberta Ehrlicha, o distinto professor da Universidade de Ljubljana.

Madame de Vaux Phalipau: La Littérature des Serbes de Lusace. (Editions des »Amis de la Pologne«, 16, rue de l'Abbé de l'Épée, Paris, 5e), 1929. — 32 str. + 14 slik.

Od l. 1920. sem neutrudna pisateljica, članica odbora pariškega društva »Prijateljstvo Lužice« (Les amis de la Lusace) izdaje leto za letom knjižice o Lužiških Srbih, da opozarja francosko in svetovno javnost na najmanjši slovanski narod, pozabljen sredi nemškega morja. Letošnja njena knjižica daje dober vpogled v lužiško slovstvo, od narodnih pesmi in legend, slovnice, slovarjev in prevodov, pa do časopisja, pesništva, romanov in gledališča.

Mouseion. Bulletin de l'Office international des musées. (Institut de Coopération intellectuelle de la Société des Nations.) št. 6. december 1928. — Razen popisa muzeja za narodno umetnost v Budimpešti prinaša ta zadržna številka članek o »Library Witt«,

ki sta jo ustanovila Sir Robert in Lady Witt in ki jo po pravici smemo smatrati za najboljši dokaz za britansko aktivnost na polju mednarodnega umstvenega sodelovanja. Ta biblioteka ni zbirka knjig in njeno ime bi v gotovomeri lahko privedlo v zmoto: to je vesoljna zbirka reprodukcij, tičočih se zgodovine slikarstva in risarske umetnosti, od 12. stoletja do danes. Številka vsebuje tudi nadaljevanje o anketi za poenostavljenje muzejskih katalogov.

Dr. P. B.

В. В. Бунак, Crania armenica. (Труды Антропологического Научно-исследовательского Института при И. М. Т. У. выпуск II, приложение в „Русскому Антропологическому Журналу“, том XVI, вып. 1—2.). Москва 1927.

V prvem delu razlaga avtor svojo metodo dela na principu lobanjske tipologije in izločenja tipov iz mešanice. Kranimetrična karakteristika mora sloneti na absolutnih dimenzijah in njihovi skupni pripadnosti in zveznosti. Določeno je 57 dimenzij, ki podajejo najpopolnejši kraniološki program in ki se nahajajo v priloženih tabelah. Odnosno tehnike merjenja je obdržal sistem antropološke šole v Curihu. Buinak je določil geografske centre za razsne tipe: za Dissentis-tipus (alpiska rasa) — zapadna Švica, za dinarski tip — hrvaški variant, za srednjeazijski (turški) — telengetska skupina. To so variante, ki stoje blizu do varians armenica propria (varians pontozagrijsca) v vilajetih Bitlis in Van v maloazijski Turčiji.

Četrty del razprave obsega primerjatev treh brahoidnih tipov armenoidnega, alpinskega in dinarskega, in pokazuje, da so variante izšle iz istih elementarnih tipov v neznatno diferencnih variantah. Sličnost evrazijskih in azijskih brahikefalov pa je vrlo relativna. Smer variacije posameznih dimenzij